

Ifese Jaarverslag 2017

Instituut voor Filosofische en Sociaalwetenschappelijke Educatie vzw

Voorwoord voorzitter

Beste Lid van Ifese,
Beste Vriend van Ifese,

Laat mij van deze gelegenheid ten eerste gebruik maken om jullie allen de beste wensen, gezondheid en de grootst mogelijke welvaart toe te wensen. Daarnaast blik ik graag kort met u terug op het afgelopen jaar.

Ook in 2017 zochten we een antwoord op onze onderzoeksvraag: "Welke waarden en/of instituties maken ons het leven mogelijk en maken het leven de moeite om geleefd te worden?". Daarvoor organiseerden we studiedagen die de academische theorie rond centrale waarden en instituties van onze samenleving samenbracht.

De aanwezigen genoten dan ook van studiedagen over (i) de democratie, (ii) het liberalisme, (iii) het eigendomsrecht, en (iv) de Verlichting. Ze konden daarbij rekenen op bekwame academische gidsen vanuit het recht, de filosofie, geschiedenis, en economie. De video-opnames van deze activiteiten kan u bekijken op ons YouTube kanaal.

Ik wens de deelnemers, sprekers, en bestuursleden die dit mogelijk maakten hartelijk te bedanken voor hun talrijke inspanningen en hoop jullie allen volgend jaar terug te zien op de volgende activiteiten.

Vriendelijke groeten,
Glenn L'hoest
Voorzitter Ifese vzw

Ifese Studiedag democratie

Op zaterdag 18 februari kwamen we samen te Gent voor de Ifese Studiedag over de Democratie. De deelnemers kregen tijdens deze studiedag de kans het fenomeen van de democratie te beschouwen vanuit vier verschillende perspectieven, namelijk dat van academici van de geschiedenis, economie, filosofie en rechten faculteit.

De inleidende lezing vertrok vanuit het historische perspectief. Prof. dr. Georgi Verbeeck (KU Leuven) gaf daartoe de lezing 'De lange weg naar de democratie. Het Duitse voorbeeld'. Aansluitend volgde een tweespraak over de democratie als proces. Daarin werd het eerste luik verzorgd door prof. dr. Heico Kerkmeester (UA). Vanuit een economische bril gaf hij een onttoverend beeld van het democratische proces in zijn lezing over 'Public choice en de zoektocht naar een collectieve preferentie'. Prof. dr. Tim Heysse (KU Leuven) verzorgde het tweede luik. Daarin lichtte hij Habermas' theorie over het democratische debat toe. Aansluitend brachten prof. dr. Verbeeck, prof. dr. Kerkmeester en prof. dr. Heysse hun inzichten samen tijdens een panelgesprek. De tweede tweespraak behandelde de democratische waarden. Het eerste luik ging verder op het filosofische pad. Prof. dr. Emiliano Acosta (VUB) besprak het populisme in zijn bijdrage 'Over substantiële democratie en de mogelijkheid van een zinvol discours over democratische waarden'. Philippe Gérard (KU Leuven), van de Leuvense rechtenfaculteit, ging tot slot in op 'Het partijverbod: De evolutie van het democratiebegrip in de rechtspraak van het Bundesverfassungsgericht'. Beide sprekers sloten de studiedag af met een panelgesprek.

Ifese Nieuwjaarsdiner

Na de Ifese Studiedag over de Democratie was er op zaterdag 18 februari eveneens het jaarlijkse nieuwjaarsdiner. Het nieuwjaarsdiner bood de kans om zowel de geest als het lichaam verder aan te sterken. De geïnteresseerden konden er in het gezelschap van de sprekers in een informele sfeer de uitgewisselde ideeën verder bespreken en actuele onderwerpen oprapen.

Voor het diner aanving, werd naar jaarlijkse traditie een tafelrede gebracht. Tijdens deze tafelrede ging het woord opnieuw naar historicus prof. dr. Georgi Verbeeck (KU Leuven), die eerder diezelfde dag ook de inleidende lezing had voorzien voor de Ifese Studiedag over de Democratie. Ditmaal behandelde hij het onderwerp 'Politieke excuses. Heeft het zin om zich te verontschuldigen voor het verleden?'. In deze lezing gaf hij een evenwichtig beeld van succes en falen van deze techniek.

Het diner werd net als vorig jaar verzorgd door De Gulden Valk. Op de eerste verdieping van het restaurant op de Vrijdagmarkt te Gent sneden de aanwezigen vegetarische noedels met tofu, champignons, kastanjes, pijpajuin, een weinig paprika en geroosterde sesamzaadjes aan of een biefstuk natuur met sla en frieten. Voor het dessert was er keuze tussen panna cotta met framboos en vanilleijs met warme chocoladesaus.

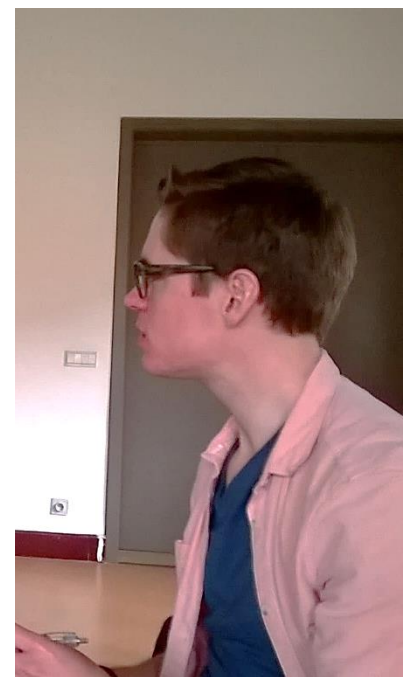
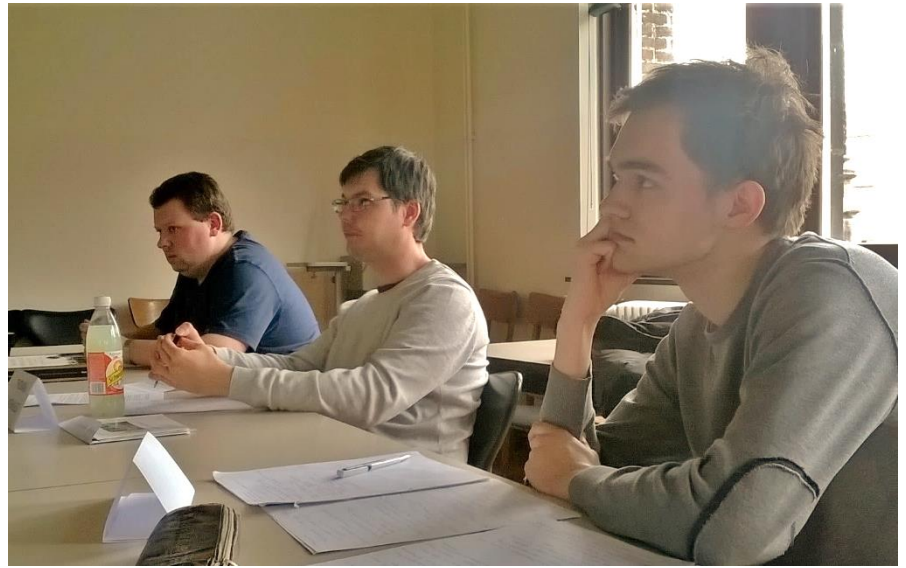
Ifese Seminarie Foucault

Op zaterdag 11 maart 2017 organiseerde Ifese een Seminarie over Michel Foucault's 'De Geboorte van de Biopolitiek'. Tijdens dit seminarie bediscussieerden de aanwezige de inhoud van dit boek onder begeleiding van em. prof. dr. Fernand Tanghe (UA). De drie sessies vonden plaats in de gebouwen van het Hoger Instituut voor Wijbegeerte te Leuven. Het seminarie bracht Foucault's analyse van klassiek, ordo- en neoliberalisme.

Ter voorbereiding van het seminarie lazen de aanwezigen het volledige boek. Dat boek bevat een schriftelijke weergave van de gelijknamige lessenreeks die Michel Foucault in 1979 aan het College de France had gegeven. De aanwezigen maakten gebruik van het seminarie om de opmerkingen en bedenkingen die ze tijdens het lezen hadden genoteerd met de groep te delen. Prof. dr. Tanghe voorzag bij de bespreking zowel een algemene inleiding als contextuele beschouwingen die de aanwezigen de kans bood de ideeën in de juiste historische en filosofische context te plaatsen.

De eerste sessie behandelde de colleges over de liberale bestuurskunde van 10, 17 en 24 januari 1979. Na de lunch werden in de tweede sessie ook de lessen van 31 januari t.e.m. 7 maart 1979 besproken die ingingen op het Duitse ordo-liberalisme. Het seminarie werd afgesloten met een derde sessie die het Amerikaanse neoliberalisme onder de loep nam.

Ifese Studiedag Eigendomsrecht

Op zaterdag 15 april 2017 verzamelden we voor een tweede keer in Gent voor een Ifese Studiedag over Eigendomsrecht. Net zoals bij de studiedag over de democratie werd opnieuw een centale bouwsteen van onze samenleving tegen het licht gehouden vanuit het perspectief van vier verschillende faculteiten: geschiedenis, filosofie, recht en economie.

De eerste lezing van de dag werd gebracht door prof. dr. Laurent Waelkens (KU Leuven). De professor Romeins recht gaf in zijn lezing de geschiedenis van het concept eigendomsrecht weer. Een tweede lezing ging een filosofische richting uit. Prof. dr. Frank Van Dun (Ugent) ging in zijn lezing in op de conflicten die kunnen ontstaan tussen een absoluut eigendomsbegrip en de vrijheid.

Na de lunch werd een tweede reeks lezingen aangesneden. De derde lezing werd verzorgd door drs. Charles Delmotte (UGent). De onderzoeker lichtte constitutionele en filosofische bedenkingen toe bij de vermogens- en vermogenswinstbelasting. De studiedag werd vervolgens afgesloten met een lezing van prof. dr. Boudewijn Bouckaert (UGent). In die lezing over 'The economics of common property' bracht de gewezen decaan van de Gentse rechtenfaculteit een rechtseconomische analyse van gemeenschapseigendom.

Ifese Studiedag De Verlichting

Het jaar werd op zaterdag 25 november afgesloten met een studiedag over De Verlichting in het conferentiecentrum van de Vrije Universiteit Brussel. Op deze studiedag gaven vier vooraanstaande academische experts de aanwezigen een grondige kennismaking met de bijdragen van Schotse, Franse en Duitse Verlichting. Daartoe brachten ze bijdragen over Hume, Kant, Franse moralistiek en Fichte.

Deze studiedag bestond uit twee tweespraken. In elke tweespraak hadden de sprekers eerst de kans hun eigen bijdrage uiteen te zetten. Nadat beide sprekers dit hadden gedaan volgde in elke tweespraak een gesprek waarbij de sprekers de kans hadden over elkaars bijdrage in debat te treden tijdens een panel.

In de eerste tweespraak sprak em. prof. dr. Else Walravens (VUB) over 'David Humes sceptisch-naturalistische en Immanuel Kants kritisch-transcendentale verlichtingsdenken' en prof. dr. Gertrudis Van de Vijver (UGent) over 'Het belang van Kants gezichtspunt over epigenese van de rede voor zijn opvatting van de Verlichting. Een interpretatie vanuit "Naar de eeuwige vrede" '.

In de tweede tweespraak had prof. dr. Daniel Acke (VUB) het over 'Franse moralistiek en Verlichtingsdenken: een spanningsverhouding' en behandelde prof. dr. Emiliano Acosta (VUB) 'Fichte's verhouding tot de Verlichting'.

Over Ifese

Onderzoeksvraag

Het Instituut voor Filosofische en Sociaalwetenschappelijke Educatie is een centrum van onderzoek en educatie in het ontstaan en verder ontwikkelen van de waarden en instituties die het leven van mensen mogelijk maken en de moeite waard om geleefd te worden. Het instituut tracht aldus na te gaan in welke mate bepaalde waarden en instituties mede kunnen verklaren waarom zowel in tijd als ruimte overlevingskansen en levenskwaliteit zo sterk verschillen. Met onderzoek en educatie tracht het de theorieën die hierover gevormd werden op academisch niveau toegankelijk te maken voor een ruimer publiek.

Methode

Daartoe organiseerde Ifese reeds studiedagen en seminars over de rol van instituties, religie en moraliteit, rechtseconomie, postmoderne filosofie, democratie, neo-liberalisme en eigendomsrecht. Op deze activiteiten kan men interdisciplinair zijn interesses in sociaalwetenschappelijke en filosofische onderwerpen verder uitdiepen. Ze zijn aldus de ideale plaats om inzichten, die zijn verworven buiten het eigen vakgebied, te leren kennen. De video's van deze activiteiten kan u terugvinden op ons YouTube kanaal. Voor studenten organiseert het instituut bovendien ook de Montaigne-essaywedstrijd, leesgroepbegeleiding en studentenpresentaties.

Bestuur

Het bestuur van ifese bestaat uit vijftien bestuursleden. Het versterkte team kan steunen op een ruime ervaring in de organisatie van educatieve activiteiten.

Glenn L'hoest,
voorzitter

prof. dr. Niels Appermont
academisch directeur

drs. Jitte Akkermans
ondervoorzitter

Davy Dirix
communicatie directeur

Pierre Caron
penningmeester

Benedict Vanlanduyt
ledenverantwoordelijke

Pieter Daem
secretaris

Thomas Verhulst
bestuurslid

drs. Simen Akkermans
bestuurslid

Xavier Meulders
bestuurslid

dr. Jari Vanroy
bestuurslid

Simon Van Poucke
bestuurslid

Vincent Vincke
bestuurslid

Mats Cuvelier
bestuurslid

Dries De Maesschalck
bestuurslid

U vindt een korte voorstelling van elk bestuurslid op ifese.be/bestuur.

Steun ons

Het Instituut brengt mensen samen met een passie voor interdisciplinaire educatie. Haar vrijwilligers en leden helpen de vereniging haar activiteiten te organiseren en ondersteunen. Als ook u graag aansluit bij deze groep, kan u contact opnemen met onze ledenverantwoordelijke op benedict.vanlanduyt@ifese.be. We zoeken dan graag samen met u naar de beste wijze waarop u uw bijdrage aan ons project kan leveren.

Wat doen anderen zoal?

Vrienden van Ifese

Kon de activiteit u boeien en komt u graag terug? Dan is het voor u zeker interessant om een Vriend van Ifese te worden. Vrienden ontvangen een uitnodiging van onze activiteiten, vijf euro korting op het inschrijvingsgeld per activiteit en betalen een jaarlijkse bijdrage van tien euro. Het is dus een formule die zichzelf snel terugverdient als u regelmatig aan een activiteit deelneemt.

Leden van Ifese

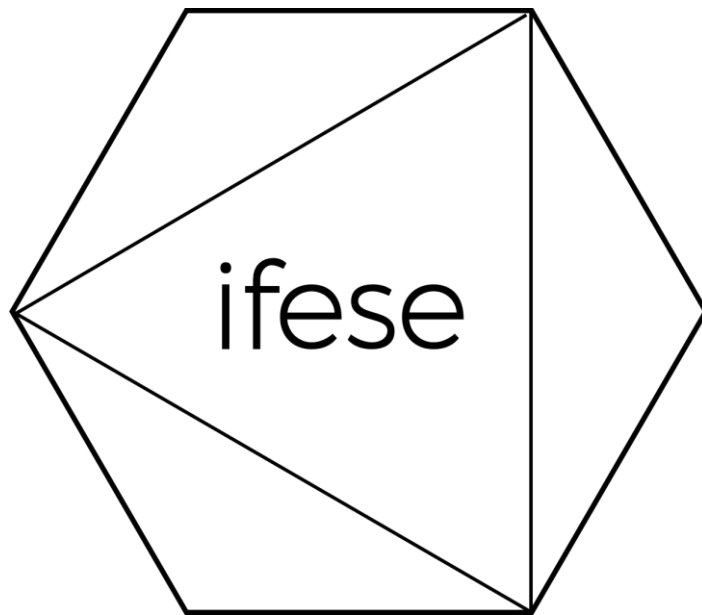
Wilt u de activiteiten van vereniging ook echt ondersteunen? Dan kan u voor één van de lidmaatschapsformules kiezen. Het zijn namelijk de leden die met hun bijdrage de vereniging en haar activiteiten mogelijk maken. Om haar onafhankelijkheid te bewaren steunt Ifese immers volledig op ledenbijdragen en weigert ze subsidies of gelden uit het bedrijfsleven te aanvaarden. Lidmaatschap is mogelijk vanaf 50 euro per jaar. Leden hebben eveneens 5 euro korting op de inschrijvingsgelden en krijgen tevens een gratis exemplaar van één van onze boeken uit de cruciale inzichtenreeks. Met zilveren en gouden lidmaatschap van 100 en 200 euro per jaar maakt u een extra seminarie of studiedag mogelijk.

Vrijwilligers van Ifese

Heeft u wat tijd over of wilt u een handje toesteken op de activiteiten? Dan kan u een steentje bijdragen als vrijwilliger. Vrijwilligers helpen de activiteit te organiseren of op de activiteit alles vlot te laten lopen. We trachten daarbij iedereen de kans te geven om iets te doen dat aansluit bij de tijd die men beschikbaar heeft en de talenten die men wil uitspelen.

Instituut voor Filosofische en Sociaalwetenschappelijke Educatie vzw
Elektriciteitsstraat 29 bus 204, 2800 Mechelen, België
www.ifese.be